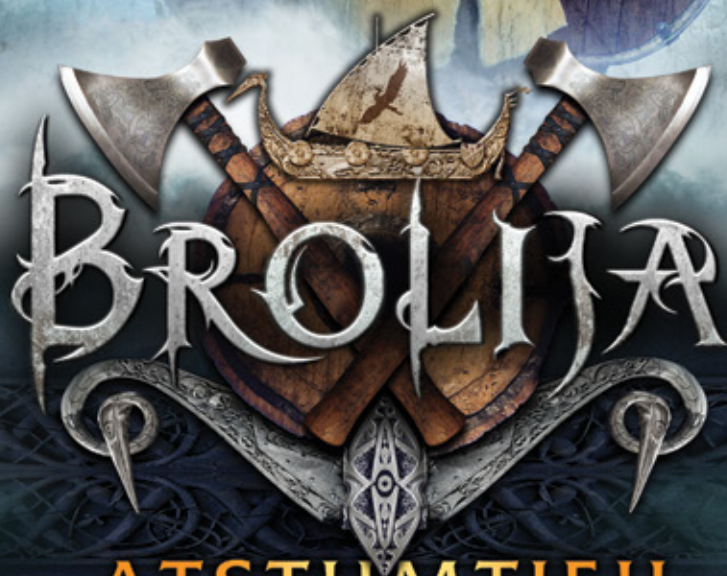

JOHN FLANAGAN

Tarptautinio bestselerio „Žvalgo mokinys“ autorius

ATSTUMTIEJI

UDK 821.111(94)-93
Fl-36

John Flanagan
BROTHERBAND 1.
THE OUTCASTS
Random House Australia,
Sydney, 2011

© Tekstas, John Flanagan, 2011

Rašytojas yra pareiškęs moralinę teisę būti pripažintas kūrinio autoriumi.

Pirmą kartą pavadinimu *Brotherband 1. The Outcasts* išleido
Random House Australia Pty Ltd, Sidnėjus, Australija.

Išleista susitarus su *Random House Australia Pty Ltd*.

Viršelio iliustracija, Jeremy Reston

Viršelio dizainas, www.blacksheep-uk.com

Visos teisės saugomos. Nei ši knyga, nei kuri nors jos dalis negali būti atkuriamą, perduodama ar įkeliama į informacijos paieškos sistemas jokia forma ir jokiais būdais – nei grafinėmis, nei elektroninėmis ar mechaninėmis priemonėmis. Ji negali būti kopijuojama ar įrašoma be raštiško leidėjo sutikimo.

© Vertimas į lietuvių kalbą, Viktorija Uzėlaitė, 2015

© Leidykla „Niekio rimto“, 2016

ISBN 978-609-441-365-0

JOHN FLANAGAN

ATSTUMTIEJI

Iš anglų kalbos vertė Viktorija Uzėlaitė

Vilnius
2016

*Skiriu savajai brolijai:
Maksui, Konanui, Aleksui ir Henriui*

LAIVYBOS TERMINŲ PAAIŠKINIMAI

Šioje knygoje rašoma apie laivus, tad pamaniau, kad būtų naudinga paaiškinti kelis jūreivystės terminus, kuriuos sutiksite skaitydami pasakojimą.

Būkit ramūs, pasakodamas istoriją nesigilinu į technines smulkmenas, tad net jei neišmanote laivybos, neabejoju, suprasite, kas vyksta. Vis dėlto šiokių tokių terminų reikia, kad knyga būtų tikroviška.

Taigi vardiju be jokios aiškos tvarkos.

Pirmagalys – priekinė laivo dalis, dar vadinama nosimi.

Laivugalis – užpakalinė laivo dalis.

Kairys ir dešinys bortai – laivo šonai, žiūrint į pirmagalį.

Priekinis – esantis arčiau pirmagalio.

Užpakalinis – esantis arčiau laivugalio.

Priekinis ir užpakalinis takelažas – laivo priekyje ir gale esantys lynai, trosai ir burės.

Korpusas – laivo dugnas ir sienos.

Kilis – laivo dugno išilginė sija.

Vairairklis – mentė, kuria kreipiamas laivas, esanti dešinėje laivo pusėje, užpakalinėje dalyje.

Vairalazdė – vairo irklo rankena.

Traversu vėjas pučia tada, kai jo kryptis statmena laivo kursui.

Rėja – ant stiebo keliamas medinis skersinis su bure.

Rangautas – virš denio esančių skersinių, skirtų burėms tvirtinti, visuma.

Falšbortas – laivo šonas virš denio.

Planšyras – viršutinė laivo turėklų dalis.

Tvirtinimo kuoliukai – mediniai kuoliukai, kuriais tvirtinamas lynas.

Įkaba – kablys, laikantis irklą vietoje.

Vėjarodė – vėliavėlė, rodanti vėjo kryptį.

Plaukti zigzagu – daryti posūkius kertant vėjo krypties liniją.

Halsas – kelio atkarpa, kurią laivas nuplaukia nuo posūkio iki posūkio. Jei vėjas pučia iš šiaurės, o tu plauki į šiaurės rytus, tai plauksi tuo pačiu halsu tiek, kiek tau reikės. Tačiau jei vėjas pučia iš šiaurės, o tu nori plaukti į šiaurę, turėsi daryti zigzagus, kaskart kirsdamas vėjo krypties liniją. Toks plaukimas vadinamas **laviravimu prieš vėją**.

Laviravimas pavėjui – kai laivas keičia kryptį nusigręždamas nuo vėjo, taigi apsukdamas daug didesnę ratą, nei laviruodamas prieš vėją. Skandų laivams šitaip keisti kryptį yra saugiau.

Fordevindu laivas plaukia, kai vėjas pučia iš galo.

Beidevindu laivas plaukia, kai vėjas pučia beveik iš priekio.

Kritimas – kai vėjas pučia į laivugalį, laivas krenta. Tą patį darytum ir tu, jei vėjas būtų labai stiprus.

Rifas – raištis burei sutraukti ir pririšti prie rėjos, kad sumažėtų plotas. Burė sutraukiama siekiant apsaugoti stiebą ir pačią burę, kai pučia itin stiprus vėjas.

Kad laivas plauktų greičiausiai, burė pakreipiama reikiamu kampu. Tai vadinama **burės padėties nustatymu**.

Falas – lynas, kuriuo rėja pakeliama ant stiebo.

Štagas – stiebą prilaikantis tvirtas lynas. **Bakštagas** ir **fokštagas** – stori lynai, ištempti nuo stiebo viršūnės iki laivugelio ir pirmagalio (bakštagas – užpakalinis lynas, fokštagas – priekinis).

Šotai ir vantai. Daug kas mano, kad tai burės, tačiau jie klysta. Vantai – tai storos virvės, ištemptos nuo stiebo viršūnės iki laivo šono, jos prilaiko stiebą. Šotai – tai virvės, kuriomis valdoma ar reguliuojama burė: pasukama į vieną ar kitą pusę pagal vėjo stiprumą ir kryptį. Avariniu atveju gali būti duota komanda: „Atleisti šotus!“ Šotai atlaisvinami, burė nukąra ir laivas sustoja.

Dreifavimas – kai vėjas ar povandeninės srovės neša laivą nuo kurso, jis dreifuoja.

Dabar, kai jau užtektinai išmanote jūreivystės terminus, kviečiu žengti į „Brolijos“ pasaulį!

Johnas Flanaganas

PIRMA DALIS

PAŽADAS

PIRMAS SKYRIUS

PRIEŠ DVYLIKA METŲ

Vilkų vėjas“ išniro iš priešaušrio jūros rūko kaip šmėkla, pamažu įgyjanti kūnišką pavidalą.

”Suvyniota bure, iki pat denio nuleista rėja, varomas tik keturių irklų, skandų laivas lėtai plaukė kranto link. Keturi irkluotojai darbavosi atsargiai, išskeldavo irklus tik kelis centimetrus virš vandens, kad paskui jie kuo tyliau panirtų. Tai buvo labiausiai patyrę Erako irkluotojai, pripratę slapčia artintis prie priešo kranto.

O per plėšikavimo sezoną kiekvienas krantas buvo priešo krantas.

Jie buvo taip įgudę, kad girdėti galėjai tik bangelių teškenimą į medinį korpusą. Pirmagalyje tupėjo iki dantų ginkluoti Svengalas ir dar du įgulos nariai, žvalgėsi į priekį, kada pamatys siaurutę liniją, kur vanduo susitinka su žeme.

Tykia jūra buvo lengviau plaukti, bet Svengalas pamanė, kad bangų šniokštimas jiems praverstų. Be to, prietemoje būtų lengviau įžiūrėti baltus bangų purslus prie kranto. Tada jis pamatė paplūdimį ir iškėlė ranką sugniaužtu kumščiu.

Stovėdamas laivo gale, prie vairairklbio, nenuleisdamas akių nuo savo padėjęjo, Erakas parodė penkis pirštus, paskui keturis, galop tris – taip jis matavo nuotolį iki smėlio.

– Įkelt irklus.

Erakas komandą ištare taip, lyg šnekučiuotųsi su draugu, ne riaumodamas, kaip įprasta. Vidurinėje skandų laivo dalyje stovėdamas bocmanas Mikelis perdavė jo įsakymą. Keturi irklai kaip vienas išniro iš vandens ir staigiai pakilo stati, kad vanduo tyliai nuvarvėtų į laivą, o ne nutikštų į jūrą. Po kelių sekundžių laivo priekis tyliai čiūžtelėjo per smėlį. Per dieną po kojomis Erakas pajuto švelnų virpesį.

Svengalas su dviem savo bendrais stryktelėjo per pirmagalį ir kaip katės nusileido ant drėgno smėlio. Du atsiskyrė ir patraukė tolyn nuo jūros apžiūrėti kranto, pasirenkę duoti pavojaus signalą, jei pastebėtų pasala. Svengalas paėmė kito jūreivio jam nuleistą nediduką paplūdimio inkarą. Paėjęjo dvidešimt žingsnių aukštyr krantu, įtempė inkaro virvę ir į kietą smėlį įsmeigė kastuvo pavidalo kablį.

Už pirmagalio pritvirtintas „Vilkų vėjas“ pastūmėtas vėjelio šiek tiek paplaukė į šoną.

– Kairėje saugu!

– Dešinėje saugu!

Du į žvalgybą išėję vyrai pateikė ataskaitą. Dabar neberekėjo slapstyti. Svengalas apžvelgė jam priklausančią plotą ir pridūrė savo pranešimą:

– Priekyje saugu.

Erakas laive patenkintas linktelėjo. Jis ir nesitikėjo šiame krante sutikti ginkluoto pasipriešinimo, bet atsarga gėdos nedaro. Dėl tokio požiūrio jį daug metų lydėjo sėkmė ir jis prarado labai mažai įgulos.

– Ką gi, – imdamas nuo falšborto skydą ir kabindamasis jį ant kairės rankos paragino kapitonas. – Eime.

Jis greitai perėjo skandų laivą iki pirmagalio, kur per šoną buvo nuleistos kopėčios. Sunkų karo kirvį įsikišęs į kilpą dirže, lengvai perlipo falšbortą ir nusileido ant kranto. Kiti jūreiviai padarė tą patį ir išsirikiavo už jo. Įsakinėti nereikėjo. Visi buvo tai darę ne sykį.

Svengalas priėjo prie kapitono.

– Nė gyvos dvasios, vade, – pranešė.

Erakas suniurzgė.

– Taip ir turėjo būti. Visi sugužėjo į Altiboskę.

Pavadinimą ištare kaip pripratęs, nesukdamas galvos dėl iberų kalbos tarimo subtilybių. Minimas miestelis iš tiesų vadinosi Alto Boskė, tai buvo nereikšminga gyvenvietė su turgumi maždaug už dešimties kilometrų į pietus, pastatyta ant aukštos, medžiais apaugusios kalvos, nuo kurios ir gavo pavadinimą.

Vakar septyni įgulos nariai pasiėmė valtį, priplaukė prie miestelio, žaibiškai apiplėšė turgų ir grįžo į jūrą. Alto Boskėje nebuvo karių įgulos, tad miestiečiai pasiuntė raitelį į Santa Sebilą, kur buvo nedidelės karinės pajėgos. Erakas sumanė nuvilioti įgulą į Alto Boskę, kad pats su savo vyrais galėtų netrukdomi nusiaubti Santa Sebilą.

Santa Sebila irgi buvo nedidukas miestelis. Gal net mažesnis už Alto Boskę. Tačiau per daugybę metų jis pavydėtinai išgarsėjo ten kuriamais ir gaminamais papuošalais. Santa Sebila traukė meistrus ir menininkus, kol galiausiai virto subtilių dirbinių iš aukso ir brangakmenių centru.

Erakui, kaip ir daugumai skandų, nelabai rūpėjo įmantrūs dirbiniai ir meno šedevrai. Tačiau auksas jam dar ir kaip rūpėjo, ir jis žinojo, kad Santa Sebiloje jo yra nedovanotinais daug – kur kas daugiau, nei paprastai rastum tokiam mažame miestelyje. Dailininkų ir amatininkų bendruomenei

reikėjo daug žaliavos: aukso, sidabro ir brangiųjų akmenų. Erakas karštai gynė turtų padalijimo principą, jei tik didžiausia dalis tekdamo jam, ir jau kelias savaites kruopščiai planavo šį žygį.

Grįžtelėjo per petį. „Vilkų vėjo“ pirmagalyje stovėjo keturi sargybiniai, jie liks laive, kol didžioji igulos dalis trauks į užpuolį. Patenkintas, kad viskas kaip reikiant, linktelėjo.

– Siųsk į priekį žvalgus, – paliepė Svengalui.

Padėjėjas mostelėjo dviem vyrams aplenkti pagrindinį būrį.

Tolėliau nuo jūros krantas buvo apaugęs skurdžiais krūmokšniais ir medeliais. Žvalgai pabėgėjo iki jų, apžiūrėjo toliau plytintį kraštą ir pamojo būriui judėti į priekį. Palei jūrą driekėsi lyguma, bet už poros kilometrų kilo neaukštų kalvų virtinė. Iš už viršūnių kaip tik pasirodė pirmi rausvi saulės spinduliai. „Šiek tiek vėluojame“, – pamanė sau Erakas. Jis ketino pasiekti miestą nepatekęs saulei, kol žmonės dar mieguisti ir nenori keltis iš lovų priimti naujos dienos iššūkių.

– Paspartinkime žingsnį, – trumpai paragino jis.

Į dvi voras išsirikiavęs būrys jam už nugaros pasileido tolygia riste. Žvalgai ir toliau dairėsi maždaug penkiasdešimčia metrų aplenkę plėšikų būrį. Erakas matė, kad čia nėra kur pasislėpti didesniame ginkluotų vyrų pulkui. Vis dėlto patikrinti niekada neprošal.

Žvalgams pamojus, jie perkopė kalvas, ir prieš akis atsivėrė Santa Sebila.

Pastatai buvo sumūryti iš molinių plytų ir nubalinti kalkėmis. Vėliau dieną, plieskiant kaitriai Iberijos saulei, jie tiesiog akinamai žvilgės ir spindės. Priešaušrio šviesoje jie atrodė blausūs, pilkšvi ir paprasti. Miestelis iškilo be jokio

plano, namai ir krautuvės dygo ten, kur savininkai nusprendavo. Todėl jis buvo panašus į vingiuotą alėjų, netvarkingai išrikiuotą statinių ir kreivų šleivų gatvių raizgalynę. Tačiau Erakas nesidairė į namų ir parduotuvių kratinį. Jis ieškojo sandėlio – didelio pastato miesto pakraštyje, kur saugomi brangakmeniai ir auksas.

Štai ir jis. Didesnis už kitus namus, su masyviomis žalvariu kaustytomis medinėmis durimis. Erakas žinojo, kad įprastai prie jų stovi sargybiniai. Regis, apgaulinga ataka jie pasiekė savo, ir vietiniai kariai pasitraukė. Pasipriešinimo sulauks nebent iš mažos pilaitės, stūksančios ant uolos už kilometro nuo miesto. Ko gero, ten esama ginkluotų vyrų. Pilis priklausė smulkiam Iberijos didikui ir tik atsitiktinai stovėjo prie miesto. Žinodamas, kokie tušti ir pasipūtę yra iberų kilmingieji, Erakas spėjo, kad pilies valdovas ir jo dvariškiai stengiasi turėti kuo mažiau reikalų su prasčiokais Santa Sebilos pirkliais. Galbūt ir apsiperka pas juos, bet nebendrauja ir nelaimės atveju tikrai neskubės jų ginti.

Vyrai pasuko sandėlio link. Jiems žygiuojant šalutine gatvele, pasirodė mieguistas miestietis, vedinas asilų, apkrautu neįtikėtinai dideliais malkų ryšiais. Kelias sekundes apsimiegojęs vyras nuleista galva net nepastebėjo rūsčių ginkluotų jūrų vilkų būrio. Staiga jis plačiai atsimerkė, išsižiojo ir nustėro įsmeigęs į juos akis. Akies krašteliu Erakas pastebėjo, kaip iš jo pulko išėjo du vyrai. Sumetė, kad malkų pardavėjas jiems visiškai nepavojingas.

– Palikit jį, – sukomandavo, ir vyrai vėl stojo į gretą.

Išjudintas Erako balso vyras numetė asilo vadeles ir smuko į siaurą skersgatvėlį, iš kurio buvo išlindęs. Jie išgirdo kieta žeme tyliai šlepsint basas pėdas: vyras kiek įkabindamas movę nuo plėšikų.

– Atidarykit duris, – nurodė Erakas.

ANTRA KNYGA

Helas su Garnių brolija seka Zavaką ir brangų jo krovinį. Tik iš pradžių jiems reikia susirasti prieglobstį ir pralaukti žvarbią žiemą. Jaunuoliai turi apščiai laiko, kad sukurtų planą, bet ar išsigiedrijus orams jie aptiks piratų pėdsakus? O aptikę ar įveiks galingąją „Varną“ ir žiaurių galvažudžių komandą?

Netrukus pasirodys!

APIE AUTORIŲ

Bestseleriu tapusią „Žvalgo mokinio“ nuotykių seriją iš pradžių sudarė dvidešimt trumpų istorijų. Džonas jas parašė norėdamas paskatinti dvylikametį sūnų Maiklą skaityti. Nuo to laiko serija gerokai pasipildė. Dabar ji leidžiama daugiau nei dvidešimtyje šalių, parduota per keturis milijonus egzempliorių, ji nominuota Australijos ir užjūrių knygų vaikams premijoms. Buvęs televizijos ir reklamos agentas Johnas su savo žmona Leoni gyvena Sidnėjuje, Menlio priemiestyje prie vandenyno. Šiuo metu jis rašo naujas „Žvalgo mokinio“ ir „Brolijos“ dalis.

Į priekį žengė Mikelis ir Tornas. Mikelis, kurio mėgstamiausias ginklas buvo kardas, iš vieno jūrų vilko pasiskolino kirvį ir kartu su Tornu puolė kapotį sunkias duris. Jie buvo patikimiausi Erako kariai, ir kapitonas patenkintas linkčiojo, matydamas, kaip vyrai mikliai skaldo medį į šipulius, kirsdami kaip tik ten, kur iš smūgio būtų daugiausia naudos, pakaitomis gilindami vienas kito plyšius.

Tuodu vyrai buvo geriausi jo draugai. Jie visada kartu stodavo į skydų sieną, pasitikėdami vienas kitu gindavo užnugarį ir šonus. Kūno sudėjimu juodu buvo tikros priešybės. Mikelis – aukštesnis ir lieknesnis už vidutinį skandą, bet stiprus ir raumeningas. Jo reakcija buvo greita kaip katės.

Tornas – žemesnis už draugą, bet kur kas platesnių pečių ir krūtinės. Jis buvo vienas pavojingiausių ir labiausiai įgudusių karių, kiek tik Erakui teko matyti. Erakas dažnai pagalvodavo, kad nenorėtų mūšyje susikauti su Tornu. Dar nebuvo matęs, kad po tokio susidūrimo priešininkas liktų gyvas. Nors ir kresnas, Tornas galėjo judėti stulbinamai greitai.

Durims perskilus, Erakas pabudo iš apmąstymų.

– Čiupkit auksą, – paragino vyrus, ir visi plūstelėjo į vidų.

Užtruko pusę valandos, kol sukrovė į maišus auksą ir sidabrą. Pasiėmė tik tiek, kiek galėjo panešti, o antra tiek

Fl-36 **Flanagan, John**

Brolija. Atstumtieji / Flanagan, John; iš anglų kalbos vertė Viktorija Uzėlaitė. – Vilnius: Nieko rimto, 2016. – 400 p.

Australų rašytojas Johnas Flanaganas (g. 1944 m.) lietuvių ir viso pasaulio skaitytojams pažįstamas iš nuotykių knygų „Žvalgo mokinys“. Naujoje serijoje „Brolija“ veiksmas persikelia į atšiauriąją Skandiją, kur kiekvienas, norintis išlikti, visų pirma turi būti geras karys. Tokiu tapti siekia ir šešiolikmetis Halas. Prieš savo valią paskirtas brolijos vadu, jis kartu su komandos nariais turės įveikti visus išmėginimus ir jėga, narsa bei sumanumu įrodyti, kad yra verti tapti tikrais skandų kariais. O kur dar piratai, besigviešiantys į vado Erako valdomos Skandijos sostinės turtus...

Redaktorė **Giedrė Kmitienė**
Korektorė **Nijolė Čijauskienė**

Maketavo **Miglė Dilytė**

Tiražas 4000 egz.

Išleido leidykla „Nieko rimto“
Dūmų g. 3A, LT-11119 Vilnius

www.niekorimto.lt

Spausdino UAB BALTO print
Utenos g. 41A, LT-08217 Vilnius

1

ATSTUMTIEJI

Skandija – karinga šalis. Čia vertinama jėga, ištvermė ir gebėjimas bendradarbiauti. Būti geru kariu – didelė garbė.

Kaip skandai tampa kariais? Šešiolicos sulaukę jaunuoliai suskirstomi į komandas, vadinamas brolijomis. Tris mėnesius jie turės kartu gyventi, sunkiai treniruotis ir mokytis laivybos, mūšio taktikos, kautis ginklais ir dirbti išvien. Brolijos turi ne tik atlaikyti sunkius išbandymus, bet ir rungtyniauti tarpusavyje. Laimėti gali tik viena.

Halas – pusiau skandas, pusiau araluenietis. Dėl savo kilmės jis dažnai nuvertinamas ir pašiepiamas. Kiti jo brolijos nariai – tokie patys atstumtieji, kurių niekas nenorėjo savo komandose. Tačiau jie drąsūs, protingi, išradingi ir žino, ko siekia.

Šiandien jie – atstumtieji. Tačiau galbūt rytoj taps didvyriais.

Tarptautinio bestselerio „Žvalgo mokiny“ autoriaus Johno Flanagano serijoje „Brolija“ – nuotykių jūrose, negailestingi piratai ir nepamirštami mūšiai!

www.niekorimto.lt

Akcijos ir ypatingi pasiūlymai

Tik internetu

ISBN 978-609-441-292-9

9 786094 412929